

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével szemben,

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

A gyilkosok szövetsége.

Pécs, 1898. szept. 13.

A világtörténelem egyik leggyalázatosabb gaztette által a becsületes emberi társadalomban keltett eliszonyodásnak természetesen visszahatása az az óriási hullámokat verő általános felháborodás, amely az elvetemült gyilkos ellen érzett lángoló gyűlöletet általánosítja, kiterjeszti annak az emberbőrbe bujt vérengző fenevadnak fajrokonaira, de különösen annak az őrjöngő szektának összes tagjaira, amelyhez a gyilkos tartozik s amelynek minden isteni és emberi törvényt eltiporni célzó átkos tanai vitték rá azt a gaz barmot irtóztató tettének elkövetésére.

Tegnap távirataink Laibachból, Triestből nagy zavargások hírére hozták, hol a felkorbácsolt népharag az olaszok ellen irányuló vérengző és romboló tettegességekben tört ki, az olasz nemzetiségű gyári munkásokat mindenünne tömegesen bocsátják el, sőt egyik-másik ujság közlése szerint a mi fővárosunkban, Budapesten is rémülten bujkálnak az olasz munkások, rendes gyülekező helyeiket kerülik, mert bántalmazásoktól tartanak.

Lélektani magyarázatát adni ennek a hajszának könnyű, mert bármint szépítsük is a dolgot, annyi bizonyos, hogy az olasz nép alsó rétegeiben — hol az általános műveltség zabolázó hatása nem állít korlátokat a vadul tomboló délszaki véralakultapásai elé — a vérengzés, az alattomos orvtámadások mintegy nemzeti jellemvonást képeznek, s ha ezt még a népszennvedélyre alapított felforgató tanok is szítják, a legborzasztóbb eltévelyedésekre vetemedik.

De a józan ész ítélőszéke előtt azért mégsem nyerhet igazolást az olyan megtorlás, amely nem tesz különbséget bűnös és ártatlan között, hanem egyképen sújt le mindenkire, aki bármilyen vonatkozásban áll a bűnöshöz. A sötét középkor igazságszolgáltatásnak csufolt vérengzése ez, amely kerékbe törette a bűnös összes rokonságát negyediziglen, amely vérboszuval üldözte halálra az ellenség egész törzseit. Ez nem illik a humanitás, a felvilágosodás századába, bármennyire ösztökéljen is ilyenmire a felháborodott vér szenvedélye.

Annál jogosabb, sőt nemesebb az a felháborodás, amely ebből az iszonyu alkalomból az ellen az aljas bünszövetség,

az anarchizmus ellen zug végig a művelt világon, amelynek e szörnyített nyomorult hőse egyik kreaturája volt.

Az emberi szenvedélyek legundokabb kinövésait szabadítja el láncairól ez a gyalázatos szekta, hogy vérbe, sárba fulasszon mindent, amely az emberbe oltott isteni szikra az erkölcs, a becsület, az együttes boldogulás megvalósítására évezredekken keresztül teremtett. Teszi pedig ezt az alatt a hazug és örült ürügy alatt, hogy megvalósítsa egy ábrándos világrendet, amely lehozza a menyországot erre a hitvány sártekére, amelyet földnek nevezünk.

Az anarchisták által végecéllul vallott materiális egyenlőség, korlátot nem ismerő abszolút egyéni szabadság idilli világrendje ép oly kevésbé valósítható meg, mint a csillagokba való kivándorlás, mert ellenkezik a természet törvényeivel. S aztán milyen vérlázító gunyolódás az, hogy a legféltelenebb gyűlölet apostolai, rablók, orgyilkosok akarnak egy az összes emberiséget átölelő, mindenkit egyaránt üdvözítő társadalmat létrehozni!

Mig ennek a természetellenes tannak az apostolai megmaradnak az elmélet terén, addig elég számukra a tébolyda, mert ott a helyük még akkor is, ha csak szóval terjesztik az örületet; de ha erről a térről a tettek mezejére is elkalandoznak s mint az anarchisták a fennálló világrend rombadöntését, ennek a világrendnek a békéjét biztosító társadalom kiirtását tűzik ki célul s hiveiknek a dinamitot s a gyilkot nyomják markukba a kötelelességteljesítés eszköze gyanánt: akkor a fennálló társadalomnak az önfentartás őstörvénye teszi szent köteletségévé kiirtani a földszinéről ezt a pokolfajzatot, mint a halál fertőző anyagával telített ragályt.

Hasztalan tiltakoznak az Alpeselek árnyékában meghúzódott anarchisták a föltevés ellen, mintha Lucchini merényletéhez közük lenne, mert ha nem közös tanácskozás eredményeként küldötték is ki őrjöngő társukat a világ legnemesebb és legártatlanabb teremtésének a legyilkolására, azt a kart, amely áldott, jó királynénkra lesújtott, mégis csak az ő pokoli tanaik hozták mozgásba, azért a legteljesebb mértékben felelősséggel tartoznak valamennyien.

Hisz ők tanítják a rombolást, a gyilkolást, hogy ezzel kiirthassák a fennálló polgári társadalmat s igaza van az aljas gyilkosnak, a mikor az általa elkövetett

szörnyített az anarchizmus parancsolta kötelelességnek mondja. Mikor ennek a gyilkos szektának berlini közlönye csak azért tiltakozik ez ellen a merénylet ellen, mert azt nő ellen követték el, ezt józan ember másnak, mint orgyilkosokhoz illő gyáva bujkálásnak nem tekintheti, amelynek más célja nincs, mint tévedésbe ejteni a világot s elvenni az élet annak az akciónak, amelylyel a becsületes társadalom az emberiséget ettől az elvetemült bünszövetségtől megmenteni készül.

De hasztalan a mesterkedésük, ezzel nem fogják megakasztani a műtökés munkáját, amelynek feladata lesz az emberiség testén rágódó ezt a rákfenét kiirtani. Az államok között megpendített anarchistaellenes egyezménynek létre kell jönnie, mert jól mondja az aranytollu Bartha Miklós, hogy „a ki nem áll azon az erkölcsi jogalapon, melyen az emberiség évezredek óta szervezkedik, azt nem kell megtérni sem az emberi társaságban, sem az erdők vadonában. Ne legyen hajléka, hol fejét lehajthassa; ne legyen műhely, hol munkáját végezze. Még sirja se legyen a jó polgárok temetőjében!”

Nem ringatjuk magunkat abban az illúzióban, hogy azzal a műtökéssel, amelylyel ezt az undok fekélyt az emberiség testéből eltávolítják, nem fognak az eleven husba is belevágni s azért a becsületes polgárok társadalmának kötelessége lesz ennél a műtétnél öröködni, hogy minél kevesebb essék áldozatul a fekélyt környező egészséges husból.

Ilyennek tekintjük a szociálizmust, mert bár távol áll tőlünk, hogy a szocialistákat az anarchizmussal való cimborasággal vádoljuk, de azért nem hunyhatunk szemet az előtt az igazság előtt sem, hogy a szociális tanok tulhajtása, azok valódi céljának s a megvalósításukra igénybe vehető eszközöknek félreértése végső következményeiben az anarchizmus karjaiba szokta hajtani a műveletlen vagy hevesebb vérelemeket. Mert kevesen vannak, akik csak „a szellem hatalmával küzdenek” s még kevesebben, akikben meg volna a kellő türelem hozzá, hogy bevárják, míg a szocializmus ezzel a fegyverrel küzdve „fog győzni egykoron,” mint a pécsi szocialisták kiáltványukban mondják.

Hogy az anarchizmus ellen bizonyára megindulandó irtóháború minél kevesebb veszedelemmel vonuljon el az ő fejük fö-

lött: arra kell most kétszeres erővel ügyelniök szocialistáinknak. Hagyjanak föl minden tulhajtással s főleg ragaszkodjanak szorosabban a haza eszméjéhez, mert ha valahol, hát Magyarországon nem lehet a nemzetköziséggel boldogulniok.

Ezen a földön mindig nagyobb varázserője lesz a Himnuszoknak és a háromszínű zászlónak, mint a Marseillesenek, meg a vérszínű lobogónak.

A királyné halála.

Pécs, 1898. szept. 13.

Temetésre készülünk. Temetésre, melynél gyászosabbat nem látott még a világ. Temetésre, hol milliók sirnak könyeket és milliók szívéből száll fel a sóhaj, a jajszó az Egek Urához, a ki még e csapást is rá mérte sokat szenvedett hazánkra, hogy elvette védőangyalát, a mi Nagyasszonyunkat. Temetésre, hol a legszeretettebb király siratja élet párját; siratja könyek nélkül, jajszó nélkül, mert hiszen Ő koronás fő, a kinek szívére, lelkére népeinek még mindig — s most talán jobban, mint valaha — szüksége van.

És sietnek a népek részvétükkel a királyné ravatala elé; sietnek gyászbaborult alattvalók részvétükkel gyászbaborult királyukhoz.

Az egész országban a gyász, a részvétel megnyilatkozása veszi körül a ravatalt, előzi meg a temetést. És jönnek a külföldről is a részvétnyilvánítások. Talán erőt adhatnak a fájdalomhoz, a mit enyhíteni e földön semmi sem képes.

A mai nap eseményeiről a következő tudósításaink számolnak be:

Udvari gyász.

A hivatalos lap mai száma az udvari gyászra vonatkozólag a következő rendelkezést közli:

Legfelsőbb rendeletre néhai Erzsébet Császárné és Királyné ő Felségeért udvari gyász fog szombattól, folyó évi szeptember hó 17-dikétől kezdve hat hónapon át viseltetni, a következő változással: az első két hónapon át, azaz folyó évi szeptember hó 17-től bezárólag novem-

ber hó 16-ig a legmélyebb, a következő két hónapon át, azaz folyó évi november hó 17-től bezárólag 1899-dik évi január hó 16-ig a mély és az utolsó két hónapon át, azaz 1899-dik évi január hó 17-től bezárólag március hó 16-ig a kisebb gyász.

Az özvegy trónörökösne.

Budapest, szept. 13., d. u. 3 óra 25 perc. Stefánia, özvegy trónörökösne, ma reggel Bécsbe érkezett.

Bánffy a királynál.

Budapest, szept. 13., d. u. 3 óra 25 per. A király ma félórai kihallgatáson fogadta Bánffy Dezső bárót. A miniszterelnök a magyar nemzet részvételét tolmácsolta a királynak.

A ravatal.

Budapest, szept. 13., d. u. 3 óra 25 perckor. A királynét a Burg-templomban teszik ravatalra.

A spanyol képviselőház részvéte.

Budapest, szept. 13., d. u. 3 óra 25 perckor. Madridban a képviselőházban az elnök bejelentette Luccheni merényletét. A képviselőház egyhangú részvétét fejezte ki a királyné halála felett.

Gyászmise Londonban.

Budapest, szeptember 13., d. u. 2 óra 35 perckor. Londonban a temetés napján gyászmise lesz, melyen a diplomáciai testület teljes egészében résztvesz.

Oroszország részvéte.

Budapest, szeptember 13., d. u. 2 óra 35 perckor. Moszkvából a temetésre küldöttség indul.

A gyilkos vallomása.

Budapest, szept. 13., d. u. 2 óra 35 perckor. Genfben a vizsgálóbíró újból kihallgatta Lucchenit, ki felelte, hogy sem

nem bolond, sem nem nyomorult. A felmutatott ráspolyt elismerte a magáénak. Állítja, hogy a ráspoly hegye nem volt letörve. Elmondja életrajzát, s hogy többek között egy izben hercegi házban szolgált. Jól bántak vele.

— Hanem azért! mindig ez volt az én eszmém! szól.

— Micsoda eszme? kérdezi a vizsgálóbíró.

— Anarkista voltam, anélkül, hogy tudtam volna. Budapesten két hétig voltam; kétszer láttam a királynét.

A gyilkos különben beismer mindent. Semmit sem bán; tetteivel az anarchiának tett szolgálatot.

Püspöki körlevél.

Hetyey Sámuel megyéspüspök a következő emelkedett hangú, apostoli ékesszólású körlevelet intézte a pécsi egyházmegye papsajaihoz:

Egyházmegyém ft. Papságának és kedvelt Híveinek.

Megdöböntő, minden emberies, de különösen magyar keblet mélyen megrendítő hirt kell veletek közölnöm Krisztusban szeretett Testvéreim és Híveim.

Szent-István koronájára gyász hullott; Mária országa siránkozik;

A magyar nemzet ünnepnapjai siralomra és keserűségre fordultak; (Amosz 8. 10.);

„Fejedelme bánatba öltözött, (Ezek. 7. 27.)

„A földnépének kezei reszketnek, (Ezek. 7. 27.) mert

„Elvitetett tőlünk a dicsőség, (I. Kir. 4. 21.);

Felséges Asszonyunknak, Erzsébet Császárnénak, Szeretve-Szeretett Királynénknak a folyó évi szeptember 10-én orvgyilkos kéz kioltotta drága életét.

Veszteségünk kimérhetlen, mert a felséges Elköltözött hazafiui reményeinknek és törekvéseinknek dajkája, ápolója; nemzeti életünknek és boldogságunknak anyja volt.

De szorongattatásunk is kimondhatatlan, mert Felséges Urunkért, áldottlelkű Apostoli Királyunkért aggódunk, a ki miután elvesztette

De Kápolnainé nem adja meg magát.

— Nem, azért sem öregszen még meg. Fialat akarok még maradni, jogom van még az élethez.

És mintha mindjárt be is akarná igazolni e kifakadását, lehányja magáról a könnyű pongyolát s öltözködni kezd.

Világos, könnyű, üde színű ruhát választ ki s aztán nagy gonddal csinosítja föl magát.

S mikor elkészült, elégedetten áll újra a nagy tükör elé. Aztán mosolyogva beszél az előtte álló alakhoz.

— Szép vagy még mindig. Nyugodt lehetsz még afelől, hogy nem kell még pihenni térned. Jogod van még az élethez.

Tán tovább is biztatgatta volna magát, ha az ajtó nagy robajjal fel nem nyílik. Egy üde, eleven leány repült be rajta. Sebbel-lobbal odaüt a szép asszonyhoz, átöleli, összecsofolja.

— Jó napot anyácskám. Már felöltöztél. Jaj milyen szép vagy ma megint. Mintha nem is az én mamám volnál, hanem inkább nővérem. — Ha hosszú szoknyám volna már, bizvást mondhatnál nővérednek. — Igazán anyácskám, már adhatnál is hosszú szoknyát. A többi korombeli lányok már mind hosszú ruhában járnak s én olyan vagyok köztük, mint egy kis bakfisch.

Kápolnainé mosolyogva hallgatta leánya kifakadását. De aztán mintha elborult volna tekintete. Végignézett leánya magas, nyulánk termetén s ekkor akaratlanul is el kellett ismernie, hogy leányának igaza van.

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Nyárutó.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája.

Bágyadtabb már a napsugár, halványabb a fénye, hidegebb sugára. A nagy természet is mintha lassan-lassan készülné a szomorú, nagy temetésre. A színes, illatos, himes virágok lassankint levetik ünnepi mezüket, gyászt öltenek. A fák zöld lombjai közt már elő-elő csillámlik egy sárguló levél, egy levéltelen ág. A levegőben is szállinkóznak a lehullott, elsárgult levelek s itt-ott már látható a hosszan tovauszó ökörnnyál. Olyan ez, mint sok hosszú selyemszál; mintha egy láthatatlan kéz ebből fonná a szemfedőt a nagy halott ravatalára.

Mulik a napsugaras, virágillatos nyár. Közeledik az ősz a maga csendes melancholiájával, hervadozó lombjaival, fonnyadt virágjaival. És aztán egy szép reggel csak megjön a dér s fehér leplet von mindenre.

Vége a nyárnak, itt a lombhullató, virághervasztó ősz.

I.

A még mindig szép, özvegy Kápolnainé egyedül ül renaissance stílusú boudoirjában. Elegáns s kissé túlkokott pongyola fűdi telt alakját s amint nagy lustán elnyújtózik a puha, szőnyeggel bevont kereveten, nagy kék szemével, magas, gondozott frizurájával még mindig elég szép jelenség.

De mintha a szemek körül már egy-egy előtolakodó ránc tűnnék föl; mintha az a párnyi, finom metszésű ajak már nem volna oly vérpiros s mintha azok között a dús fekete fürtök közt előcsillámlának egy-egy csillogó fehér szál.

Mulik a nyár, jön a virághervasztó, lombhullató ősz.

Tán a szép asszony is erre gondol. Lassan felemelkedik, kicsiny, fehér kezével végigsimítja magas, márvány homlokát s aztán odaáll a nagy álló tükör elé.

Sokaig áll ott. Hosszasan nézi alakját a tükörben. Közbe mosolyog, nyugodt, elégedett mosolylyal. De aztán mintha elkomolyodnék. Mintha észrevett volna valamit. Figyelmesen vizsgálja arcát, haját, kezét.

Észreveszi azokat az apró, áruló ráncokat. De mintha megnyugodnék. Nyugodt mosolylyal vigasztalja magát.

— Sebaj, e kis áruló ráncokat még el lehet simítani. Ezek még nem tesznek öreggét. Aztán meg szemébe ötlük egy fehér hajszál. Óvatosan megfogja, ujja köré csavarja s aztán nagy hirtelen — kitépi. Bosszusan elhajítja az első őszhaját.

Pedig nem az első. Észrevesz már többet is. Ismét kitép egyet, aztán megint egyet.

De aztán csak megunja ezt a munkát. Nagyon sokat kellene már kitépnie, unalmas mulatság ez nagyon.

A szép özvegy hosszasan néz maga elé. Valami sejtelmes szomorúság szállja meg a lelkét. A közeledő ősz bántó, csipős szele ez.

egyetlen Fiát, trónjának örökösét, most elvesztette hűséges nejét, vigasztaló, örökös angyalát.

Mit tegyünk Krisztusban kedveseim?

Fájdalomtól sujtott lelkünk alázatosságában, szorongatástól kinzott szívünk törődöttségében Annál keressünk vigaszt és enyhülést, a ki intézi az egyesek és nemzetek sorsát; a ki midőn sujt, segít is; a ki midőn éget, enyhít is; a ki midőn sebesít, gyógyít is; a ki midőn öl, elevenít is (I. Kir. 2. 6.; az irgalmasság Atyjánál és minden vigasztalás Istenénél. (II. Kor. 1. 3.))

Imádkozzunk Krisztusban Szeretteim, Felséges Urunkért, Apostoli Királyunkért, hogy nagy és erős maradjon lelke, képes elviselni az elviselhetlen csapást.

Imádkozzunk elhunyt Felséges Asszonyunkért, hogy aki annyi jósággal és szeretettel viselte Szent István népének e földön gondját: nyerje el a dicsőültek hervadhatlan koronáját (I. Pét. 1. 4.); a mennyben és a romolhatlan, fertőzetlen örökségben (I. Pét. 1. 4.) is legyen pátronánk.

Hogy pedig gyászunk külső jeleiben egyseges és hogy imánk közös s ezáltal fogantatosabb legyen, a következőket rendelem:

1. Jelen körrendeletem vétele után egyházmegyéim egész területén minden róm. kath. templomra, iskolára s intézeti házra kitűzendő a gyászlobogó és a temetés napjáig, illetve a gyászünnepély napjáig kitűzve marad.

2. Minden plébániai és szerzetes templomban, úgy szintén a pécsi székesegyházban folyó szeptember hó 19-én elhunyt Erzsébet Királyasszonyunk lelki üdvéért énekes gyászmise „Liberá”-val tartandó.

3. A gyászistentisztelet megelőző napnak esti óráiban, valamint a gyászistentisztelet napjának reggelén a templomok összes harangjai meghuzassanak és egy órán át szóljanak, hogy a hivek számára és a gyászmisére fölhivassanak.

4. Gondjuk legyen a lelkipásztoroknak, hogy a hivek a gyászistentiszteletre lehetőleg nagy számban megjelenjenek, hogy a tanítók a tanuló ifjúságot arra fölvezessék és hogy a hatóságok is meghívást kapjanak.

5. A gyászistentiszteletnek napján egyházmegyéim összes róm. kath. iskoláiban a tanítás szünetel; az istentisztelet után pedig minden iskolában gyászünnepély tartandó, a melyen az intézetnek egyik tanárja illetve tanítója a nemzeti veszteség nagyságát méltassa,

s elhunyt királynénk emlékezetét megfelelő módon kegyeletes szavakkal az ifjúságnak lelkébe véssé.

6. Jelen rendeletem vételétől kezdve, folytatva a gyászistentiszteletet követő 9 napon át ft. papságom minden szt. miséjében Collectát vesz pro Rege és szt. mise után a hivekkel és tanuló ifjúsággal három Miatyánkot és Üdvözlöt imádkozik, kérvén Istent, hogy óvja és erősítse e nehéz órákban Ő Felségét, az Apostoli Királyt.

Kelt Pécsen, 1898. évi szeptember hó 11-én.

† Sámuel m. k.
püspök.

A kereskedelmi kamara.

A kereskedelmi és iparkamara gyászszegegyü meghívókon értesítette ma tagjait, hogy holnap rendkívüli közgyűlést tart az országos gyászban való méltó részvétel iránt.

A meghívó a következőképen szól:

2254/1898. sz.

MEGHÍVÓ.

A pécsi kereskedelmi és iparkamara f. é. szeptember hó 14-én (szerdán) délelőtt 1/2 12 (fél tizenkettő) órakor

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a kamara tagjai tisztelettel meghívottnak.

Pécs, 1898. szeptember 12-én.

Dr. Záray Károly s. k. Littke József s. k.
titkár. elnök,

A napirend tárgya:

Elnöki előterjesztés a kamarának az országos gyászban való méltó részvétele iránt.

A jogászság gyásza.

A pécsi jogakadémia ifjúsága ma délután gyűlést tartott az olvasókör helyiségében, melyen legmélyebb részvételnek adott kifejezést Ő Felségének, a királynénk meggyilkoltatása fölött. Elhatározta az ifjúság, hogy a gyász külső jelképezésére is a temetés napjáig fekete ruhában fog járni, a temetés után pedig a gyilkosság napjától számított harminc nap leteltéig mindazok, a kik nem viselnek fekete ruhát, fekete karszalagot hordanak.

A királynénk emlékére emelendő szobor költségeihez is hozzájárul az ifjúság. Saját körében gyűjtést indít és az összegyűlt összeget fel fogja küldeni a szoborbizottságnak.

úgy tűnt föl neki, mintha ez az asszony már nem volna oly üde, fiatalosan szép, kívánatos, mint eddig.

Kápolnainé észrevette Dombrádi vizsgálódását és e fölfedezése egészen zavarba hozta.

Ki tudja, mily kinossá vált volna a társalgás, ha be nem lép az özvegy leánya.

Dombrádi sietett őt üdvözölni s észrevehetően kellemesen lepte meg a leány megjelenése. Tetszett neki a leány harmatos, fehér arca, nagy, kifejezésteljes kék szeme, meg az a hajlékony, sugár termet.

Mikor meg a leány beszélni kezdett azon a nála megszokott elfogulatlan, gondtalan hangon, Dombrádit egészen elbűvölte.

Teljesen megfeledkezett a leány anyjáról, pedig tulajdonképen annak szólt látogatása. Hisz a leányt eddig alig ismerte, mert az nem igen szokott megjelenni a társaságban. Annál inkább meglepte most a leány üde, igazán bájos megjelenése.

Kápolnainé is észrevette ezt. És úgy érezte, hogy valami belenyilallik a szívébe erre a fölfedezésre. Bántotta nagyon, hogy Dombrádi tudomást sem vesz róla. Szerette volna elvonni leányától. Azért is szólt hozzájuk kissé izgatott hangon:

— Tán lemennénk kissé a kertbe. Nagyon kellemes lehet most künn.

A két fiatal szívesen beleegyezett. De Kápolnainé rosszul számított. Dombrádi nem szegődött hozzá, hanem hűségesen kitarított leánya mellett.

Tekintettel a gyászra, a tanév elején tartani szokott ismerkedési estély határnapját a harminc napos gyász utánra fogják megállapítani.

A lyceumi templomban a dr. Szeredy József kanonok, prodirektor által kijelölendő időben gyászmisére jelenik meg a jogászság és testületileg fog megjelenni a megye és város által rendezendő gyászmiséen.

Végül köszönetet szavazott a gyűlés a Budapesti Hirlap szerkesztőségének, mely szombaton este táviratilag tudatta az ifjúsággal a gyilkos merényletet.

A műkedvelő-egyesület gyásza.

A pécsi műkedvelők egyesülete tegnap este választmányi ülést tartott, melyen Feil Gyula elnök megható szavakban ecsetelte az ország pótolhatatlan veszteségét, mely az országot a királyné gyászos halálával érte.

Az elnök a következő indítványt terjesztette elő a választmánynak:

Az egyesület mélyen érzett gyászának jegyzőkönyvileg ad kifejezést; a gyászistentiszteleten testületileg részt vesz és a gyász jeléül működését a királyné temetése utáni időig felfüggeszti.

Ez indítványt az ülés elfogadta, hogy így mélyen érzett gyászának megfelelő módon adjon kifejezést.

A polgárokhoz.

A polgármester ma délután a következő kiáltványt bocsájtotta ki:

820 eln.

1898.

Polgárok!

Felséges Urunk, atyai jóságú királyunkra s ekként minden honfiai szív és lélekre iszonyú csapást mért a sors egyetlen keze!

Erzsébet királynénk ő felségének alattvalói boldogítására irányított hő vágyát, akaratát már csak kegyeletteljes emlékké tette a gonosz tör s angyali lelke visszazállt a mindenek alkotójához, aki őt Felséges Urunk és hazánk boldogítására teremtette.

Áldás volt minden gondolata, tette; lépteit rajongó szeretet és hála kísérte népei között; idegen földön történt erőszakos és korai halála oly megrendítő, hogy a legmélyebb gyászba borítja az iránta örök halálára kötelezett magyar nemzetet!

Mikor a parkba értek, a két fiatal előre ment a homokos uton, mintha tudomásuk sem volna az utánuk siető asszonyról.

Kápolnainé hosszasan nézte a két vidáman csevegő teremtést. Aztán meg elfordította tekintetét s ott kutatott a bokrok, a virágok között.

És látta, hogy hervadóban van minden. Itt-ott nyílik még egy virág. Ezt aztán körülzsongják a méhek s kéjjel, boldogsággal szívják ki mézét. A többi hervadó virág pedig magányosan áll. Elkerüli a méh, el a tarka, himes pillangó.

És ennek láttára egy áruló köny fakadt a szép özvegy szemében.

II.

Kápolnainé leánya nagyon csodálkozott, mikor vacsoránál anyja fekete ruhában jelent meg. Az is föltűnt neki, hogy a máskor oly gonddal fölbodrozott haj most simára van fésülve és lágyan simul anyja szép, formás fejéhez.

Mikor pedig anyja a vacsora után komoly s nála egész szokatlan hangon tudtára adta, hogy másnap hosszú ruhát kap, akkor meg épen nem tudta, hogy mit gondoljon.

Nem is törte rajta a fejét. Csak átölelte anyját s úgy csókolta.

— Milyen jó is vagy te anyácskám!

A szép özvegy meg nyugodtan tűrte a leánya becézgetését s tekintete ott révedezett a sápadt holdtól bevilágított park sárguló, hervadozó bokrai, virágai között...

Deér.

Nem illik már rá a rövid ruha.

De mikor Kápolnainé annyira fél a hosszú ruhától. Hisz ha lányából nagy leány lesz, akkor ő is megszűnt fiatal özvegy lenni. Ezt pedig nem akarta a szép asszony.

Mosolyogva szólt hát leányához:

— Ráérsz még édesem arra a hosszú ruhára. Örülj még fiatal vagy, még gondtalanul futkározhatsz az életben.

Csak hogy a leány nem igen látszott örülni ennek. Duzzogva vonta fel vállait s odaállt a nyitott ablakhoz. Egy ideig céltalanul tekintett ki a parkba, majd hirtelen anyjához fordul:

— Mama, jön Dombrádi ur.

Kápolnainé arcát futó pir öntötte el. Majd meg ideges hangon szólt leányához:

— Menj leányom, öltözz át s aztán bejöhetsz te is.

A leány elment s utána csakhamar belépett a fiatal Dombrádi, kit a szép özvegy szívesen számított udvarlója közé.

Látható örömmel fogadta az ifjút, ki nagy udvariassággal csókolta meg a feléje nyújtott kezét.

Aztán leültek egymás mellé a pamlagra. Beszélgetni kezdtek. De volt valami vontatottság társalgásukban. Legalább is az özvegy úgy vette észre, mintha Dombrádi már nem beszélne vele oly elfogulatlanul, oly örömmel, mint eddig. Tán igaza is volt az asszonynak.

Dombrádi látható közönyvel társalgott az asszonynyal. Lopva végig-végig pillantott a mellette ülő asszony arcán, egész alakján s

Az ősi erénynek megfelelően e város minden hí polgára bizonyára külsőleg is teljes kifejezést kíván adni a pótolhatlan veszteség felett érzett mélyes fájdalomnak s legőszintébb kegyeletének az által, hogy a lehetőség szerint *gyászt ölt, házára gyászlobogót tűz ki*, a nyilvános multságoktól tartózkodik, a helybeli templomokban és imaházakban legközelebb megtartandó gyász isteni tiszteleteken résztvesz s imádkozik az Ég Urához, hogy a magához kívánt felette nagy áldozatért távolítsa el Felséges Urunktól, uralkodói házából és édes hazánktól minden csapást, s adjon erőt, hogy a *legjobb királyi szív alattvalóinak üdvében, rajongó szeretetében találhassa meg a lehető megnyugvást!*

Kelt Pécsen, 1898. évi szeptember hó 13-án.

Majorossy Imre,
polgármester.

H i r e k.

Pécs, 1898. szept. 13.

Erzsébet.

— A »Hangulatok«-ból. —

Szelid őszi napnak enyhe verőfénye szállja meg a lelket Szent-Erzsébet napján. Templomot keresünk, ahol imádkozzunk egy drága életért. Pihenőt keresünk, ahol hálálkodjunk sok jótéteményért.

Német urak között, fent a nagy magasan, katona-dolmányban, fehér harisnyában, paszomántos frakkban — nem volt jó barátunk. Hajlongó csöcselék, udvari lakájhád gőgös kevélységgel, bántó megvetéssel nézte le a magyart.

Hazánk ravatal volt. A szabadság anyja, hires alkotmányunk kiterítve feküdt a nagy ravatalon.

Bilincsre verték azt, aki jajgatni mert. Vérharmat hullott a marttyrok földére.

Idegen emberek idegen törvénnyel uralkodtak rajtunk. Veréb költözött az ősi sásfészekbe. Számkivetésben élt hazánk színe-java. Morva, szlezák, német, szlovén és cseh ripők vájkált könyökig régi jussainkban, gázolva, taposva mindenütt a magyart.

Nagyasszony, Órangyal, Te szántál meg minket!

Messze földről jöttél; mégis megértettél. Más az anyanyelved; mégis magyar lettél.

Összedült fészünk Te javítottad ki. Háborgó lelkünket Te csendesítéd le. Szenvedéseinkért a Te könyved hullott.

Mikor senkink sem volt: nekünk adtad szíved. Nehéz éjszakánkban a csillag Te voltál. Dermesztő telünkre Te hoztad a tavaszt.

Mikor mind gyűlöltek: Te hiven szerettél.

Nem vétkeztél soha. Mindig csak jó voltál. Az Istent imádtad, a népet szeretted, jogainkat óvtad; hibát megbocsájtál, erényt védelmeztél, nagyjainkban biztál. Nagyobb lelke nincsen senkinek, mint Neked.

Mégis feketére szőtte ruhádat a balsors végzete.

Imádkozott Érted sok millió ajak, hogy boldog légy mindig. Ugy féltettünk Téged, mint a szemünk fényét. Szívünben ápoltuk a Te szent képedet. Homlokodat boru, hogy soha se érje: ez volt a mi vágyunk.

Mégis elsötétült fenséges homlokod! Mégis éjbe borult szíved dobogása!

Mindnyájan érezzük, ahányan csak vagyunk a Te szenvedésed. Így is, szétoszolva sok millió szív közt, ami jut belőle, az is szörnyű nehéz. De mi lehet együtt egész mivoltában a bánat nagysága, melyet lelked visel!?

Utazol, utazol messze tengerekre: messze tengerekről messze szigetekre. De a merre járkálsz, de ahol megpihensz: bánatod el nem hágy, mindenüvé kísér; miként mi kísérünk szent ragaszkodással, örökös hálával résztvevő lélekkel.

Nincs nagyobb szenvedés, mint a Te bánatod. Szomorubb költemény nincs az életednél. Szép történeteknek legszebb alakja vagy Martyrjaink között te vagy a legszentebb.

Gyászodnak fátyla egész országunkon végig huzódik ma, hogy neved napja van. Vigaszt nem adhatunk sajgó sebedre; mert a bibliából mi is idézhetjük, hogy mikor a balsors összetörte szíved: nekünk is leestett fejük koronája!

Bartha Miklós.

Napirend 1898. szeptember 14-én.

Naptár: szerda, szept. 14. — Róm. kath.: Kereszt felmag. — Prot.: Salome. — Görög-kel.: (szept. 2.) Mamánt. — Zsidó: Elul 27. — Nap két 5 óra 21 perckor; nyugszik 5 óra 57 perckor. — Hold két 3 óra 35 perckor éjjel; nyugszik 4 óra 57 perckor délután.

Időjárás. Kilátás a központi meteorológiai intézet, jelzése szerint: hősüvedés, borulás várható.

Keresk. és iparkamara rendkívüli közgyűlése fél 12 órakor.

— (**Személyi hir,**) *Opris Péter* pécsi posta és távirda igazgató ma néhány napig tartó hivatalos körútra indult *Chinorány Géza* posta és távirda felügyelő kíséretében a nagyobb posta és távirda hivatalok mikénti kezelésének megvizsgálása céljából.

— (**Megyei közigazgatási bizottsági gyűlés.**) Baranya vármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt kilenc órakor dr. *Fejérváry Imre* báró főispán elnöke alatt gyűlést tartott, melyen jelen voltak *Trizler Károly* alispán, *Kosztits Kamill* főjegyző, *Jeszenszky Lajos* árvaszéki elnök, *Nagy Jenő* főügyész, dr. *Mendl Lajos* főorvos, *Dragonescu Döme* pénzügyigazgató, *Kovácsfy Kálmán*, az államépítészeti hivatal főnöke, *Zsolnay György* kir. főügyész helyettes, *Laubheimer Róbert* h. tanfelügyelő, *Jeszenszky Ferenc* országgyűlési képviselő, *Ország Lajos*, *Stajevits János*, *Hinka László*, *Német Lipót*, ifj. *Jeszenszky Ferenc* gazdasági előadó, *Lechner Viktor* első, *Weidinger Jenő* második és *Ujváry Géza* negyedik aljegyző. A közigazgatási ülés sorrendjébe felvett számok letárgyalása után a gyűlés fél tizenkettőkor ért véget.

— (**Esküvő.**) Folyó hó huszonkettedikén vezet ioltárhoz *Brázay Zoltán* budapesti nagykereskedő, *Brázay Kálmán* országgyűlési képviselő fia *Szuly János* pécsi ügyvéd leányát, *Gizellát*.

— (**A szentlőrinci főszolgabíró fegyelmi ügye.**) A *Polgár Jenő* szentlőrinci főszolgabíró ellen indított fegyelmi eljárás holnap már befejezést fog nyerni az első forum előtt a mennyiben a vizsgálat által eddig kiderített tényállás alapján holnap fog meghozatni a reá vonatkozó határozat, a melyet természetesen igen sokan nagy érdeklődéssel várnak.

— (**Somogyi gazdák tanulmányutja.**) A somogyi megyei gazdák tanulmányutra mentek, hogy megtekintsék a mezőhegyesi állami méneshirtokot. A tanulmányuton kétszáz somogyi megyei gazda vesz részt.

— (**Szilágyi Dezső Harkányban.**) A főlő-baranyai ev. ref. egyházkerület közgyűlésére — mely ma kezdődött Harkányban — *Szilágyi Dezső* Pécsen keresztül tegnapi érkezett Villányba, hol a főszolgabíró kocsija várta. A külön szalonkocsi, melyben az elnök jött — az ő intézkedése folytán — holnapig vár az állomáson, a mikor is *Szilágyi* visszautazik Budapestre. Az elnök szürke utruhában volt, fehér kalapján fekete gyászszalaggal. Nagy

utiládája nem fért el a kocsis mellett s azt külön vitte be egy fuvaros Harkányba, hol ma az elnök résztvesz az egyházkerület közgyűlésén.

— (**Tudakozó iroda a kamarában.**) A kereskedelemügyi minisztertől fontos leirat érkezett a pécsi kereskedelmi és iparkamarához. Minthogy — így szól a leirat — ez idő szerint a vidéki kereskedők és iparosok vám, fuvar, szállítási, díjszabási és egyéb őket érdeklő kérdésekben szükséges felvilágosításokat nem kaphatják meg oly gyorsan és esetleg anyagi áldozatok meghozatala nélkül, mint az a hazai kereskedelem fejlesztése érdekében kívánatosnak mutatkozik, a tudakozó intézménynek vidéken való szervezését is tervbe vettem. Ezen intézményt legcélszerűbben a kereskedelmi és iparkamarákkal kapcsolatosan vélném megoldhatónak, melyek a magyar kereskedelmi muzeum kebelében szervezett Tudakozó Irodával szerves kapcsolatba lennének hozandók. Ennélfogva utasítottam egyidejűleg a magyar kereskedelmi muzeum igazgatóságát, hogy ezen kérdés megoldása végett a kamarával egyetértőleg terjesszen elem megfelelő javaslatot. Felhivom ennélfogva a kamarát, hogy a nevezett muzeum igazgatóságától veendő felhívásra sziveskedjék azzal ezen ügyre vonatkozó véleményét, javaslatait közölni és pedig tekintettel arra, hogy ez intézményt már 1899. január hóval életbe léptetni kívánám, lehetőleg mielőbb. Tájékoztatásul megjegyzem, hogy az intézményt a lehető legegyszerűbben, minden felesleges adminisztratív teendő nélkül, kereskedelmi alapon kívánom szervezni, mint-hogy csak így várhatok attól sikert. Végül megjegyzem, hogy a mennyiben a kamara netalán szükségesnek tartaná ezen kérdés szóbeli tárgyalását, hajlandó vagyok ez iránt is intézkedni. Budapest, 1898. évi augusztus 26. B. Dániel.

— (**Uj postahivatalok.**) *Okorág* község és *Kárász* vasuti állomás postahivatal felállítására iránt folyamodtak. A pécsi posta- és távirdaigazgatóság véleményezés végett áttette a kérvényeket a megyei közigazgatási bizottsághoz, mely a ma tartott ülésében hozott határozat szerint pártolól fogja a kérvényeket felterjeszteni a kereskedelemügyi miniszterhez.

— (**Ügyes borkezelés.**) *Kálmándy József* pellérdi körjegyzőnek arányosi szőlőjében *Erl Frigyes* gyödi lakost alkalmazta vincellérként. Ez azután a szőlő és bor kezelése közben akként járt el, hogy gazdája hatszáz liter bor hiányát konstataálta a pincében, melyet a vincellér hordott el lassanként, összesen mintegy százötven forint értékben. A saját kezére dolgozó vincellér ellen a megkárosított jelentést tett a hatóságnál.

— (**A kis-kőszeg-eszéki vasut közigazgatási bejárása.**) A megyei közigazgatási bizottság mai ülésében a kis-kőszeg-eszéki vasut közigazgatási bejárásának határidejéül szeptember 27—30. napjait tűzte ki és annak foganatosítására az alispánt, főjegyzőt és főügyészt küldötte ki, kik *Kovácsfy Kálmán*nak, az államépítészeti hivatal vezetőjének társaságában fogják a bejárást teljesíteni.

— (**Az árvaszék mint ingatlanok vásárlója.**) Már a multkori közigazgatási bizottsági gyűlésen bejelentette *Jeszenszky*

Lajos árvaszéki elnök, hogy az árvaszék az ingatlanokra kölcsönzött összegek biztosítása céljából kénytelen volt a telekkönyvileg biztosíték gyanánt lekötött ingatlanokat tizenegy esetben megvásárolni. Mivel erre vonatkozólag még eddig nincs szabályrendelet, kérte az árvaszéki elnök, hogy a jövőre vonatkozólag adjon neki utasítást a közigazgatási bizottság, hogy hasonló esetekben miképen járjon el. Akkor azt az utasítást nyerte, hogy az előfordult tizenegy esetre vonatkozólag terjessze be az iratokat, melyek alapján a közigazgatási bizottság teljesen informálva legyen. Ehhez képest a mai gyűlésen beterjesztette az árvaszéki elnök a már megtörtént tizenegy esetre vonatkozó iratokat, melyeket a bizottság megvizsgálván, konstatálta, hogy az eddigi eljárás csupán a szükség követelménye volt és azért az árvaszéket inkább elismerés, mint megrovás illeti. Egyszermind utasította Jeszenszky Lajos árvaszéki elnököt, hogy a jövőben hasonló ügyekben az eddigi gyakorlathoz hasonlóan járjon el addig is, míg erre vonatkozólag szabályrendelet fog alkottatni. *Német* Lipót megjegyzi, hogy kölcsönöket szőlőkre nem kell adni a jövőben, mire nézve az árvaszéki elnök kijelenti, hogy már 1884. óta nem ad az árvaszék oly esetekben kölcsönöket, midőn a felvevő szőlőt akar biztosítékul lekötöni.

— **(Tahy Dávid és társai.)** Még 1895-ben adott be *Tahy Dávid* több társával egyetemben egy panaszt *Nagy János* bogdásai bíró ellen, azzal vádolván őt, hogy a hivatalos ügyeket rendetlenül kezeli. A panasz követ-

keztében a járási főszolgabíró vizsgálatot indított a bíró ellen s úgy találta, hogy a panasz valótlan s ugyanigy határozott másodfokulag az alispán is. A mai közigazgatási bizottsági gyűlésen is elvetették *Tahy Dávidnak* és társainak erre az ügyre vonatkozó felebbezését és mivel az alispán nem hozott határozatot arra nézve, hogy a felmerült negyven forint költséget ki tartozik megfizetni, határozatának ily irányban való kiegészítésére adott neki utasítást a gyűlés.

— **(A püspök bérmautja.)** Közöltük tegnap, hogy *Hetyey Sámuel* pécsi püspök e hó 20-án a szegzárdi esperesi kerületbe megy bérálni. Bérmautjában e hó 26-án érkezik *Bátára*, hol a bérálási körutat be fogja fejezni.

— **(Baranya-Baán község sérelme.)** Baán községnek nagy panasa van az építendő *Budapest—Serajevói* vasutvonal tervezői ellen. Eredetileg ugyanis úgy állapították meg a vonal irányát, hogy az *Baán* község érintésével fog kiépülni, most azonban megváltoztatták a tervet és *Sárok* mellett haladna el a vonat, a mely esetben Baán eselnék azon előnyöktől, melyekre a vasuti vonal kiépítése folytán számított. Meg is mozgat tehát a község minden követ, hogy ha csak lehet, a régi terv szerint készüljön el az új vonal. Már a múlt hó huszonhetedikén küldöttéleg kérte a község erre vonatkozólag *Trixler Károly* alispánnak közbenjárását és kérvényt adott be ügyének pártolását kérve a közigazgatási bizottságtól, mely mai ülésében

vette tárgyalás alá a kérvényt és foglalkozott annak eldöntésével, hogy pártolólágg terjessze-e fel a község kérelmét a kereskedelemügyi miniszterhez. *Hinka László* azt indítványozta, hogy mielőtt a közigazgatási bizottság állást foglalna a baániak mellett, vagy ellen, intézzen kérdést a vállalat vezetőségéhez, hogy miért akarják az eredeti tervtől eltérőleg, Baán melölésével, építeni ki a vasutat. *Trixler Károly* alispán ugyan azt mondta, hogy enélkül is pártolólágg terjesztheti fel a közigazgatási bizottság a miniszterhez a kérvényt, mindazáltal a gyűlés oly értelemben határozott, hogy előbb kérdést intéz a vállalat vezetőségéhez, hogy miért akarják a vasutvonalat *Sárok* felé építeni és csak azután fog érdemleges határozatot hozni a baániak kérelmére.

— **(A siklósi nagyvendéglő.)** A siklósi főszolgabíró megtiltotta, hogy az ottani nagyvendéglőben, mely tűzbiztonsági szempontokból nem felel meg a törvény által előirt feltételeknek, szinelőadások és táncmulatságok tartassanak. A község ezt a határozatot megfelebbezte az alispánhoz, aki azonban másodfokulag jóváhagyta a főszolgabírói határozatot. Most a község a közigazgatási bizottsághoz nyújtott be felebbezést a két egybehangzó határozat ellen, minek következtében az ügy a mai közigazgatási bizottsági gyűlésen tárgyalás alá vétetvén, mivel maga a felebbező község is elismeri, hogy a nagyvendéglő helyiségeiben a legutóbbi miniszteri rendelet által meghatározott tűzbiztonsági intézkedések meg nem tehetők, a közigazgatási bizottság is elutasította a felebbezést és így a nagyvendéglőben ezután sem szini előadások, sem mulatságok nem lesznek tarthatók.

hely
írás
ék-

mí
Lá

sz
gá
A:
a:
v:
n
la

d
k
l
l
:

— **(Leégett házak.)** Pincehelyen Mohai János háza ismeretlen okból kigyuladt s a tűz olyan erővel pusztított, hogy nem bírták lokalizálni és még öt házra átcsapott, s mindegyiket sorban elpusztította. Az összes kár közel ezer forintot tesz ki s a leégett házak nem is voltak biztosítva.

— **(Dobra került fogház.)** A párisi amatőrök és ritkasággyűjtők körében nagy a készülődés. Néhány nap múlva árverés lesz a Saint-Pélagie nevű legrégebbi fogházban: börtön-ajtók, padok, zárok meg egyéb apróságok kerülnek dobra. Különösen a fogháznak Pavillon des Princes nevű szakaszában, amely a politikai foglyok szállása volt, bizonyára minden követ mesés áron fognak megfizetni. Csupa híres történelmi alak vonult meg kényszertartózkodásra ezekben a cellákban; így a többek közt Roland asszony, Beauharnais Josefina, Béranger, Blanqui, Barbés, Cassinac, Raspail, az újabb időkben Scheurer-Kestner, Rochefort, meg egyéb híres elítéltek. A ritkasággyűjtők tehát nagy érdeklődéssel és türelmetlenül várják az árverés napját, a mikor érdekes relikviákkal gyarapíthatják gyűjteményüket. De talán legtürelmetlenebbül számlálja a napokat a katonai silbak, a ki a hosszú folyosón most egyedül ödög és unatkozik, az árverés után pedig már nem fog unatkozni.

— **(Meglopta a gazdáját.)** Oravica Mihály, lothárdi lakosnál szolgálatban állott Gréger Vilmos nevű cseléd. A gazda megbízott cselédjében s engedte a házban mindenfelé szabadon járni. E bizalmat azonban a legény hálátlansággal viszonzta, mert gazdájának összeszedvén értékes ruha neműit, azokkal minden bucsu nélkül odább állt. A meglopott gazda feljelentésére sikerült a tolvajt

hamarosan elfogni, mikor még a lopott tárgyakon tul nem adhatott. Most a börtönben várja büntetését.

Vonatok összeütközése.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1898. szept. 13.

Rémhír terjedt el ma reggel a városban. A Budapestről nyolc órakor érkező személyvonat elmaradásával volt e rémhír összefüggésben s arról szólt, hogy a személyvonat azért maradt el, mert összeütközés történt egy tehervonat és egy katonai vonat között. Az összeütközésnek áldozatai is vannak, a katonák közül többen meghaltak és igen sokan megsebesültek.

Bizonyosat azonban senki sem tudott a katasztrófára vonatkozólag. Egy volt csak a bizonyos dolog, az, hogy a lőcsei hadgyakorlatok félbemaradása miatt katonáinkat az éjjel hazavárták és nem érkeztek meg. El lehetett hát képzelni a vonatok összeütközéséről szóló hír hatását, annál is inkább, mivel arról volt szó, hogy egy tehervonat ment neki a katonai vonatnak, amely esetben óriási pusztulás történhetett.

Szerencsére azonban a rémhír ily alakban nem bizonyult valóznak.

Vonatösszeütközés történt ugyan, de katonáinkra veszedelemmel nem járt, mert a katonai vonat, mely a tehervonattal összeütközött, üres volt.

Ez az értesítés jött a pécsi állomásra is, jelezvén, hogy e miatt a budapesti reggeli személyvonat előre még nem látható késéssel fog megérkezni. A Budapestről hajnalban érkező vonat a rendes időben érkezett még be, de ennek utasai is csak úgy tudtak tovább jönni, hogy Érdenél átszálltak másik vonatra.

Budapestről külön katonai vonatokon indították utnak a pécsi 52-ik gyalogezred zászlóalját, a 44-ik gyalogezred két zászlóalját a zenekarral és a 19-ik honvédgyalogezred két zászlóalját. Erd állomásig az első katonai vonat üresen ment, hová a főszereléseket a pécsi állomásról küldték elébe.

A vonat előtt a budapest-ujdombóvári vonalon a rendes időben indult el egy tehervonat. És e tehervonat meg az üres katonai vonat között történt — még meg nem állapított okokból — az összeütközés.

Rétszilás állomás közelében a katonai vonat utólrta a tehervonatot és beleütközött. Az összeütközés oly erős volt, hogy a pályatest megereszkedett, a kocsik a pályáról lefordultak és úgy a tehervonat, mint a katonai vonat vagonjainak egyrésze egymásra torlódva, összetörve maradt a pályatesten.

A összeütközésnek emberélet is áldozatul esett. A tehervonat utolsó kocsiján levő vonatfékező az összeütközés következtében oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy nyomban meghalt; egy másik fékező is súlyosan megsebesült. A katonai vonat gépészeinek azonban nem lett semmi bajuk.

Az összeütközésről azonnal sürgönyöztek Dombóvárra és a pécsi állomásra, Üszöghből pedig utnak indították a segítséget vivő vonatot. Egyéb hivatalos értesítés az összeütközésről Pécsre nem érkezett, annál is inkább, mivel a vonal, melyen a szerencsétlenség történt, a kaposvári üzletvezetőséghez tartozik.

A nagyban megrongált pályatest helyreállítása egész nap folyt ma. Száz és száz munkás dolgozott a vagonok kiemelésén és a sinek helyreállításán, de azért a mai vonatok mind késést szenvedtek. A reggeli személyvonat csak délelőtt 10 órakor érkezett Pécsre; a délben Budapestről jövő gyorsvonat pedig

csak délután, akkor, mikor tulajdonképen már a rendes személyvonatnak is be kellett volna érkeznie.

A katonai vonatok természetesen szintén elmaradtak s katonáink csak majd az éjjel érkeznek haza, mikor már a pályatest teljesen szabad és biztos lesz.

A mostanában a budapest-dombóvári vonalon gyakori összeütközéseknek ez a legujabbja e szerint nem lett véres katasztrófává, a mint lehetett volna, ha a katonai vonatot nem üresen bocsátják utnak.

Akkor talán ma már sok anya sirathatná katonafiát, aki a leszerelés boldog pihenője előtt szerencsétlenség áldozata lett!

Muzeumi kiállítás.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1898. szept. 13.

Holnap nyílik meg a sörház-utcai volt polgári iskola helyiségében *Juhász* László ügyvédnek, a jeles régésznek, a városi muzeum alapja javára rendezendő kiállítása. A kiállítást ma a sajtó képviselői és a városi Tanács tagjai tekintették meg s az valóban oly értékes és érdekes, hogy a nagyközönség pártfogásába a legmelegebben ajánlható.

A kiállítás négy emeleti termet foglal el; az egyikben az őskor, a másodikban a római kor, a harmadikban a római pénznemek s a negyedikben a népvándorlás kora van bemutatva.

Az őskor emlékei először is a történelem előtti kort tüntetik föl, a régi kőkorszakot, midőn még kova, obszidián, opál és egyéb kőből csinálták az emberek primitív eszközeit. Itt láthatók a hasított eszközök, az őskori üllő a kovahasításhoz és a hasításhoz alkalmas éles kő. Kőkorszakbeli edények, gyöngyök, kőkori mécses és a troglodita barlangból különféle leletek, összesen négy szekrényben elhelyezve. Továbbá különféle agyagtáblák assyr irással, rajtuk az Ormuzd nevet kiadó őskori ék-betűkkel.

A kőkorszakbeli életet és a bronzöntő műhelyt két kép tünteti fel, melyeket *Juhász* László tervezete alapján *Király* Lajos festett.

Az újabb kőkorszakból érdekesek a csiszolt ékek, fekete gránitból; félig kifűrt buzogányok, csákányok és bronz ékkövek felfűzve. Az e tárgyak készítéséhez való kövek; a szarvasagancsból készült kapák; a bőr letisztításához való eszközök, tovább csont tűk és szövőszékmaradványok. E tárgyakat négy szekrény foglalja magában.

A kelta-pannon korból való edények már diszkekkel vannak ellátva, a mi e harcias korban feltűnő. Itt egy ritka vízmerítő eszköz látható, melyről *Kammerer* Ernő, az országos képtárak igazgatója is úgy nyilatkozott, hogy az ritkaságszámba megy. Ez a Pécs és Szabolcs között foganatosított ásítás alkalmával lett találya. Ily vízmerítő eszközt — úgy látszik — vadászat alkalmával oldalukra kötve viseltek az őskori Nimródok. Egész asztal-teríték, kanál és levesmerő eszköz is van itt agyagból, továbbá fűszertartó kis edényke is. A szövőszék részei, csiga, sulyok és henger, továbbá a kenderfésüléshez való kő, a fonalgombolyító és orsófejek képezik e részlet kiváló érdekességeit. Vannak továbbá gyöngyök és hálósulyok, sipok és tűzrakáshoz való eszközök, melyeken a fahasábok összedörzsölése folytán egész keresztalak képződött.

Egy nagy agyagedény az ókori magtárt képviseli, melyben a talált árpa is megvan, valamint a gabonatörő kőeszközök is. Végül itt vannak a temetkezési edények az elégetett hamvak és hullacsonttörő kő. Egyiken itt is keresztalak látható, a mi a tűznek a jelképe sebből következtethetni, hogy az őskori emberek tűzimádók voltak. A tárgyak hat szekrényben vannak elhelyezve.

A bronzkori kelta és araviszk ékszerek és üvegtárgyak, bronztűk és nyársak, melyek

egy nagy edényben találtattak, tíz szekrényben vannak elhelyezve. Ugyanitt láthatók még temetkezési eszközök, gyermekhamvak és az urna, melyben találtattak; bronzöntőműhelyi eszközök, olvasztó-tégely, kalapács, sarló, tokos és szárnyas balták. Itt lépnek föl a mázzal ellátott edények, nyakbavaló csüngők és egyéb ékszerek. Igen érdekes egy kőből való virág-utánezat is.

E terem a legnagyobb és a főntebbiek szerint itt van a legtöbb látnivaló is.

A római kor emlékei foglalják el a második termet. Első itt a vasműveltség szaka, midőn a vaseszközök járták. Föltűnő egy láb-alaku eszköz, mely valami talizmán lehetett, fogadalmi jelként szolgálván. A vaskori eszközök, harcászati felszerelések, tokos vésők igen érdekesek. A temetkezési eszközök között van egy nagy vasedény, az urna, mellette a koponyacsontok és a hamvak. E lelet a Jakab-hegyen lett kiasva. Következnek a grafit-eszközök, orsókészülékek és egy csillámpalából készült véső, mely úgy látszik, a harsányi hegyből került a leletek közé.

Valóban szép a római kori ékszerek és gyűrűk gyűjteménye. A gyűrű-fejekül szolgáló köveken alakok vannak bevésve; az egyikben Septimus Severus, a másikon a pegazuson ülő Amor, a harmadikon Neptun, a negyedikben Minerva, aztán a bőség istenasszonya, a győzelem istennője, majd Apollo feje, egy Herkules-fej és így tovább. Ezüst tűk is láthatók már itt s egy fog- és fültisztító készülék. Bronz csattok, gombok, kanalak; továbbá egy kis tigris és egy bárány-alak képezik e gyűjtemény befejezését.

A terra sigillata edények, házi edények és eszközök adják a következő csoportot. Itt vannak a temetkezési edények és diszletek, mellettük az urnában talált pénzdarab (obulus) és mécses. A föniciái üvegedények, köztük a rómaiaknál temetkezések alkalmával a gyógyszerészek által használt ugynevezett könygyűjtő edényke is érdekes látnivaló.

A vastárgyak közül a római sulymérték és a bronzolvasztó eszközök válnak ki. Végül korszok és falfestékes kődarabok láthatók.

Itt láthatók azok a felírással ellátott nagy tégladarabok is, melyek valamikor a Pécsen álló Herkules temlomának romjai közül megmaradtak.

E teremben egy kép van, mely Probus császár bevonulását ábrázolja, a rómaikorbéli Pécsre, Sopianába, melyet *Juhász* László ügyvéd tervezete alapján *Fáy* Ferenc festett. Ezzel a terem látnivalói véget is érnek.

A római pénzek gyűjteménye egy külön termet foglal el. Húsz szekrényben vannak elhelyezve Hostilius és a konzulok korától kezdve a Krisztus születése előtti és utáni római pénzek, Traján, Nero, Claudius és Vespasianus idejéből, majd a Krisztus utáni 1—5. században használt pénznemek, végül a római császárnők pénzei. Külön vannak elhelyezve azok a pénzek, melyek a pécsi, nádasdi, gödrei, kővágó-szöllősi, dunaszekcsői, kölkei, marázai, mágocsi, szentlőrinci és szenterzsébeti ásítások alkalmával találtattak.

E teremben látható a »Tűzorzó Prometheus« képe, melyet görög mithologiai adatok alapján, a kiállító terve szerint *Király* Lajos festett.

A népvándorlás kori emlékek a negyedik termet foglalják el, tizennégy szekrényben elhelyezve. Itt láthatók szijdiszek, ékszerek, csattok és egy leány-párta, melyen az ezüst oxydálódva van. Továbbá germán, gót és népvándorlás korbéli házi és harci eszközök; frank és egyéb nép-felszerelések.

Külön gyűjteménye van az Árpád-házi királyok korabeli magyar pénzeknek. Ezek mellett látható egy sisak, melyet a Dunából vetett fel egy kotrógép, úgy szintén egy buzogány is.

Barbár, frank és frizachi pénznemek és edények képezik a következő gyűjteményt. Majd magyar vonatkozású ékszerek, gyűrűk,

hadidiszek, boglárók stb. láthatók egy csoportban s utánuk a kereszties hadjáratok korabeli kardok és egyéb fegyverek. Ez utóbbiak között van egy kard, melynek pengéjébe mindkét oldalán vékony arany kereszt van bevésve.

E teremben látható az »Ős keresztényélet Cserkuton« című kép, melyet szintén a kiállító tervelt és *Király* Lajos festett meg, a népvándorlaskorabeli motívumok alapján.

Mindezt a sok érdekes és értékes látnivalót azonban ily szűk keretben kellően méltatni és ismertetni nem is lehet. Látni kell azokat, hogy megismerhessük és megítélhessük értékes voltukat.

Azért reméljük, hogy közönségünk holnaptól kezdve tömegesen fogja felkeresni a kiállítást, hogy megismerje a régi idők emlékeit, melyek hozzáértő kezek által elrendezve, képét adják az őskori idők műveltségének.

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei

1898. szept. 13. reggeli 7 órakor.

Barometer (redukált) = 60.5 mm. (súlyedő.)

Hőmérsék = 15.3 °C

> maximuma: 27.6 °C

> minimuma: 13.0 °C

Párányomás: 11.4 mm.

Relatív nedvesség: 88%

Felhőzet: 1° Cirr. W.

Szélirány s erő: ○

Csapadék 24 órai: ○.—

Dr. Czifra

Művészet, irodalom.

○ **Odry Lehel Makón.** Odry Lehel, az operaház nyugalmazott tagja, e hó 15-én Makón a korona szállóban ballada-estélyt rendez. Az érdekes hangverseny iránt a makói közönség körében nagy az érdeklődés.

TÁVIRATOK.

— **A pestis pusztításai.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Bombayban a pestis nagy arányokat öltve pusztit. Eddig 2800 haláleset történt.

— **Kanea a bombázás előtt.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Rethymoi távirat szerint az angol tengernagy kijelentette, hogy ha Kaneában újabb rendzavarás lesz, bombáztatni fogja a várost és kihirdeti az ostromállapotot.

Budapesti börze.

— Reich Jenő és Társa távirati jelentése. —

Bpest, szept. 13.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:

Buza, őszre: 8.80; későbbi szállítás: —. —
Tengeri, szept.: 4.66; őszre: 5.14. — Rozs, őszre: 6.88. — Zab, őszre: 5.33.

Az értéktőzsdén az árák a következők: Osztrák hitelrészvény: 356.90. — Magyar hitelrészvény: 391.50 — Államvasut: 352.25

Szerkesztői üzenet.

Ó. L. B.-Szentlőrinc. — Tiszteletre méltó a gyász mély érzete, de a költemény csak szűkebb körben tenné meg hatását.

Laptulajdonos Felelősszerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JOZSEF
kiadó.

Nyilt-tér. *)

Kávéház megnyitás.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a
Központi kávéházat
átvettem és azt teljesen átalakítva **szerdán,**
f. hó 14-én délben megnyitom.

Ujjonnan beszerzett Szeifert-féle bil-
lárd-asztalok.

A kávéház egész éjen át nyitva van.
Főtörekvésem oda irányul, a n. t. ven-
degeim igényeit minden tekintetben kielégíteni,
kérem a n. é. közönség szives pártfogását.

Mély tisztelettel

Guth Ignác,

kávéház tulajdonos.

TELEFON 75. SZÁM.

Mínt hogy a tavasz előrehaladásával ese-
csemőt, gyermeket és felnőttet egyaránt fe-
nyegtet a járványok veszélye, ismét csak a
minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI**ÁGNES-forrásunk**

vizének használatát ajánljuk. Egyrészt mert ol-
csó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a
tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezet-
szerként szerepel, másrészt mert dús szénsav-
tartalmánál fogva, specifeus óvószer is a
típus, cholera és a gyermekek tifoit-szerű
tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még,
hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor na-
gyon veszélyes hurutos bélbántalmak ellen,
míg szoptatója e víz használata folytán
nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet
nyer. A már meglévő gyomor- és bélhurutot
gyermekeknél és felnőtteknél gyógyítja. Kelle-
mesen hatván be szénsavánál fogva a gyomor
és bél idegeire; a gyermekek lázas megbete-
gedéseinél pedig nélkülözhetetlen, hűtő,
húgyhajtó és a szomjat csillapító hatásánál
fogva.

— Kedvelt borviz. —

*A mohai Agnes-forrás
kezelősége.*

Főraktár:

Édeskúty I.

cs. és kir. udvari szállító

BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógytárban,
fűszerkereskedésben és vendéglőben.**Hirdetések.**Teljesen jókarban levő, gömbölyű
kosarú**borsajtókat**

jutányosan elad

Erreth János

szőlő kezelősége

Pécsett, Kossuth-Lajos-u. 7. sz.

Schamann Frigyes

vésnöki (graveur) műterme

PÉCSETT, Teréz-utca 6. szám alatt.

Ajánlja a n. é. közönségnek izlése-
sen készített monogramokat, cimereket,
vagy egyes betűket arany, ezüst, réz, acél,
vas, csont és üvegbe; készít fa-, réz- és
acélmetszeteket.

Himzőmintákat előnyomásra.**Egy monogrammot 1 óra alatt.****Különlegesség:**

Egyedüli készítője Pécsett a ruggyanta
(kautschuk) bélyegzőknek: cégek, gyárak,
intézetek, hivatalok s magánosok részére.

Egy ilyen bélyegző 6 óra alatt készít-
tetik.

Vidéki rendeléseket gyorsan és ponto-
san teljesítik.

Kitünő tisztelettel:

Schamann Frigyes

vésnök.

9403. szám.

tlkv. 1898.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság
közhirre teszi, hogy Runge Anna pécsi lakos
végrehajtatonak, Sulymics János és neje Kluska
Mari végrehajtást szenvedők elleni 350 frt tőke-
követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyé-
ben a pécsi kir. törvényszék és a pécsi kir.
járásbíróság területén levő, Pécs város határa-
ban fekvő, a pécsi 5231. sz. betétben felvett
† 2850/1. b. 1. hrsz ingatlanra 700 frt ezen-
nel megállapított kikiáltási árban az árverést
elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlan
az 1898. évi október hó 13-ik napján d.
e. 10 órakor Pécsett, a törvényszék árverési
szobájában megtartandó nyilvános árverésen
a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni
fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az in-
gatlan becsárának 10 százalékát, vagyis 70
forintot készpénzben, vagy az 1881. nov. hó
1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8 §-ban ki-
jelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött ke-
zéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170.
§-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál
előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű
elismervényt átszolgáltatni.

Pécsett, 1898. évi július hó 16. napján.
A kir. törvényszék tlkvi hatósága.

Finkey Pál
kir. tszéki bíró.**Hirdetések jutányos áron a ki-
adóhivatalunkban vétetnek föl.****Kacskovics Géza**

fűszer és csemege kereskedő Pécsett, Jókai-tér 5. sz.

ajánlja legfin. Leipnik-Lundenburgi czukorját kis és nagy süvegekben, nem-
különböztetve koczka-czukort 5 kilós csomagokban és kimérve, ugyszintén: kitünő
finom Cuba, Mocca, Arany, Jáva, Ceylon nagyszemű, Portorico, Santos és
pörkölt-kávé, valamint a legkedveltebb pótkávé. Továbbá: Carolinai,
Clace, Japán és Rangau rizseit és árpakásait. Hüvelyes árukat.

Világítási anyagokat ugymint: finom amerikai, magyar és (szalon)
császár petróleum és különféle gyertyákat.

Raktáron tart legkiválóbb bel és külföldi sajtokat u. m. Ementali,
Gorgonzola, Strachino, Groji, Parmezán, Linburgi, Romadour, Imperiál,
Trapista, Tengeri, Kárpáti kövér téglasajt, Késmárki- és Liptói-turót,
nemkülönböztetve: Halak és mustárokat, déli-gyümölcsöket, olajokat, kitünő
Thea és Rumot, bel és külföldi cognacot.

Ezen kívül kaphatók: minden néven nevezendő fűszer-árak, bel és
külföldi likőrök, borok és pezsgők, valamint mindennemű ásvány- és
savanyu-vizek.

Gőzhengeralmi liszt raktára.

Naponta friss felvidéki és nagy alföldi rozs-kenyér, valamint friss
jégbehűtött sör, bor, likőr, pálinka és gyümölcs. Az idény alatt Arany-
hegyi és Badeni szőlő.

Dohány-tözsde. Okmány bélyegek, váltók, úrlapok és összes postai
cikkek, ugyszintén: játék-kártyák és helybeni hírlapok árusítása.

Árak a legjutányosabbak. Pontos kiszolgálás.

kitünő tisztelettel

Kacskovics Géza

fűszer és csemege-kereskedő.